

Koululaisten ja lukio-opiskelijoiden kouluilla tarjottava aamupala

Opetvarh 17.10.2024 § 80
136/12.00.02/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Virpi Risteelä

Aamupala on koululaiselle tärkeä päivän aloitus ja tukee jaksamista oppitunneilla. Kouluterveyskyselyn 2023 tulokset nostivat esiin huolen lillisten lasten ja nuorten ruokailusta. Kouluterveyskyselyn mukaan yhä useammalta alakoululaiselta jää aamupala väliin. Aamupalan väliin jättäminen on yleistynyt erityisesti tyttöjen keskuudessa. Uusimmissa valtakunnallisissa tuloksissa tytöistä jo lähes kolmannes ja pojistakin useampi kuin joka neljäs ei syö aamupalaa joka arkiamu. Aamupalan väliin jättäminen on yleistynyt viimeisen neljän vuoden aikana ja sama suunta näkyy myös lillisten lasten ja nuorten ruokailukäyttäytymisessä. Li on mukana Tervettä kasvua -hankkeessa, jossa pureudutaan ajankohtaisiin ruokakasvatuksen ilmiöihin ja saadaan käytännön työkaluja arjen työhön varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa.

Opiskeluhuollon ohjausryhmässä 20.11.2023 päätettiin toteuttaa kevätlukukauden 2024 aikana kouluilla tarjottavan aamupalan kokeilu. Kokeilut aloitettiin helmikuussa 2024. Opiskeluhuollon ohjausryhmässä 29.4.2024 käytiin läpi kokeilun tuloksia, oppilaiden/opiskelijoiden näkemyksiä, vertailua aamupalatuotteista ja aamupalan menekkiä.

Ohjausryhmässä päätettiin, että aamupalakokeilua esitetään pysyväksi toimintatavaksi. Aamupalan tuotteiksi ovat riittäviä näkkileipä, levite, (juusto) ja maitoa. Tuotteet järjestetään esille siten, että oppilailla on mahdollisuus halutessaan käydä ruokailemassa kouluun tultuaan. Aamupalatarjoilu hoidetaan koulun henkilökunnan toimesta. Erityisesti yläkoulu- ja lukioikäisten kohdalla rehtorilla on mahdollisuus laajentaa tarjontaa yksikön budjetin rajoissa. Lukiolaiset antoivat positiivista palautetta erityisesti pähkinöistä ja juotavista jogurteista/smoothieista. Yläkoulu- ja lukioikäiset kaipasivat pitkään päivään myös välipalan mahdollisuutta, jolloin aamupalatuotteet on suositeltavaa valita siten, että tuote on mahdollista myös syödä myöhemmin välipalana.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti kokouksessaan 30.05.2024 § 48 seuraavaa:

Aamupalan/välipalan tarjoamisesta ei synny merkittäviä kustannusvaikutuksia. Näin ollen jokaisen yksikön rehtori toteuttaa aamupala/välipala tarjoilua oman yksikkönsä lasten ja nuorten tarpeet huomioiden, yksikön budjetin rajoissa.

Osana talousarvion 2025 laadintaa on uudelleenarvioitu, että aamupalatarjoilun aloittamista esitetään siirrettäväksi vuodella eteenpäin. Kuitenkin niiden yksiköiden osalta, joissa tarve oppilaiden aamupalalle on kiireellinen, voidaan aamupalatarjoilua jatkaa edelleen pilottikokeiluna yksikön oman budjetin rajoissa. Kaikkien opetuksen yksiköiden mittakaavassa aamupalatarjoilun aloittamista arvioidaan uudelleen seuraavaan toimintakauteen mennessä.

Esittelijä Sivistysjohtaja Risteelä Virpi

Päätösesitys Aamupalatarjoilun aloittamista kaikissa opetuksen yksiköissä siirretään vuodella eteenpäin. Kouluyksiköt, joissa tarve oppilaiden aamupalalle on kiireellinen, jatkavat aamupalatarjoilua keväällä 2024 aloitettuna pilottikokeiluna yksikön oman budjetin rajoissa.

Päätös

Aamupalatarjoilun aloittamista kaikissa opetuksen yksiköissä päätettiin siirtää vuodella eteenpäin. Kouluyksiköt, joissa tarve oppilaiden aamupalalle on kiireellisin, jatkavat aamupalatarjoilua keväällä 2024 aloitettuna pilottikokeiluna yksikön oman budjetin rajoissa.